

тя і слово. – 1997. – 7 червня; Кучерук В. Роде наш красний. 15-16 вересня цього року проходило свято міста Острога // Життя і слово. – 1990. – 27 вересня; Михайлишин О. Науково-краєзнавча конференція в Острозі // Вісті Рівненщини. – 1997. – 13 червня; Пашук І. Давня слава Острога. Нотатки з III науково-краєзнавчої конференції “Остріг на порозі 900-річчя” // Вільне слово. – 1992. – № 60; Пашук І. Оживає старовина // Вісті Рівненщини. – 1993. – 22 червня; У день травневий в Острозі... На святі української мови, книги і культури // Зоря комунізму. – 1990. – 15 травня; Шестерук О. Погляд крізь століття. В Острозі відбулась четверта науково-краєзнавча конференція // Життя і слово. – 1993. – 3 липня.

Рецензії на збірники опублікованих матеріалів острозьких конференцій: Кулаковський П. Книга про минуле нашого краю // Життя і слово. – 1995. – 18 березня; Його ж. Пам’ятаймо тую славу. З приводу виходу друком матеріалів I-III науково-краєзнавчих конференцій “Остріг на порозі 900-річчя” // Життя і слово. – 1993. – 28 липня; Хведась А. Святковий дарунок став вже бібліографічною рідкістю // Життя і слово. – 1993. – 3 лютого.

Миرون Кушнір

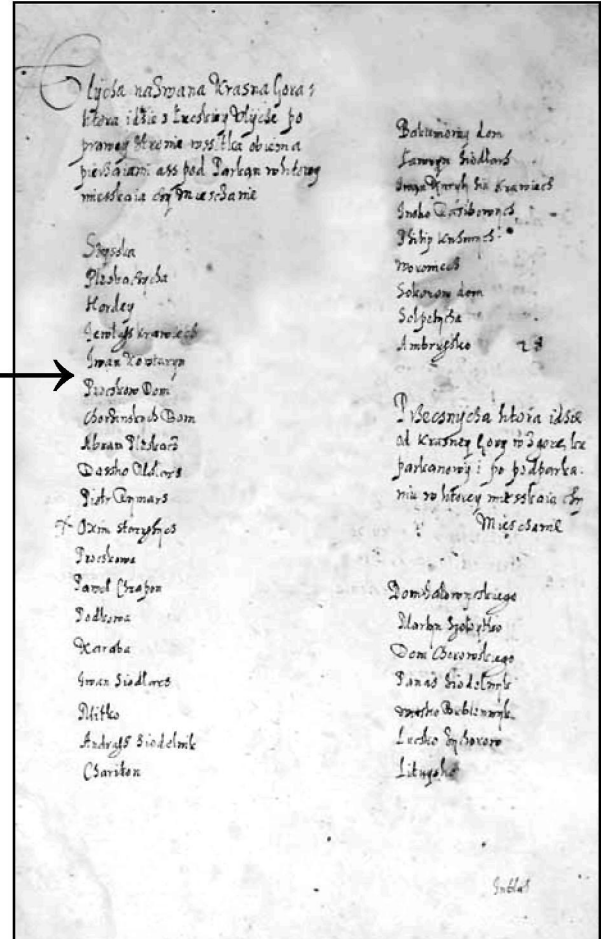
Старушич Ігнатій

(* ?, м. Острог – † після 30 жовтня 1651 р., м. Київ)

Церковний та освітній діяч. Походив із міщанського роду Старушичів, що жили в Острозі. Можливо, навчався в ОА. У 1639 р. був ректором православної школи в м. Гощі. Наступного року згаданий як чернець Києво-Печерської лаври. У 1641 р. став ректором Київської академії. Перед смертю, у 1650 р., його висвятили на могольовського єпископа.

Література: Мицько І. З. Острозька слов’яно-греко-латинська академія (1576-1636). – Київ, 1990. – С. 113; Тесленко І. Шата “презацного уродження” отця Ігнатія Старушича (нові матеріали про походження та волинську рідню ректора Київського колегіуму) // Київська академія. – Київ, 2007. – Вип. 4. – С. 180-185.

Петро Кралюк

Згадка в інвентарі Острога 1603 р. будинку Оксена Старушича

Степанський Святомихайлівський монастир

Найдавніше документальне свідчення про монастир походить із 1572 року. Його фундатором був *Василь-Костянтин Острозький*, про що свідчить низка привілеїв, листів князя. Основу матеріального забезпечення монастиря становили села Медзьк, Липники (як церковні згадуються під 1599 і

1603 рр.) і Монастирська Волька (заснована в 1606 р.), шість підданих у с. Білих Берегах, озера Річище і Челюшин.

Князь *Януш Васильович Острозький* став власником Степані в 1603 році. Після його смерті в 1620 р. місто з монастирем успадкували князь Олександр Янушович Заславський та його син Владислав-Домінік. На 1627 р. до монастирського комплексу входили дерев'яна Михайлівська церква з приділом св. Георгія, три житлові будинки, господарські будівлі, серед яких солодовня і бровар. Усе було огорожено дерев'яною стіною, а над брамою розміщались дзвіниця.

24 листопада 1629 року після передачі князем Олександром Заславським монастиря уніатам київський митрополит *Йосиф Рутський* спробував його відвідати. Однак місцеві православні на чолі зі степанським протопопом не пропустили владу. Це він зміг зробити лише через два дні. Імовірно, наприкінці 20-х – на початку 30-х рр. XVII ст. монастир припинив своє існування.

Є свідчення про те, що в 1599-1601 рр. у ньому проживав белградський митрополит Лука Сербин, який звідси перебрався в *Дорогобузький Святоуспенський монастир*. У 1603 р. тут перебував пелагонський митрополит Єремія (на думку деяких дослідників, залишався у цьому монастирі до 1620 р.). У 1609-1610 та 1624 рр. у степанському монастирі перебував мукачівський єпископ Сергій Тисмянський.

Після Берестейської унії 1596 р. за відсутності православних київського митрополита і луцько-острозького єпископа зросло значення монастирів з іноземними владиками як авторитетних серед населення Волині православних осередків.

Джерела: Спр. 192. – Арк. 796 зв.; Спр. 214. – Арк. 662; Правда про унію // Документи і матеріали. – Львів, 1981. – С. 45-49; ЦДІАУК. – Ф. 25. – Оп. 1. – Спр. 126. – Арк. 112-112 зв.; Archiwum Książąt Lubartowiczów Sanguszków w Sławucie / Przygotowali Z. L. Radziwiński, P. Skobielski,

B. Gorczak. – Lwów, 1890. – Т. 3 (1432-1534). – S. 83, 236, 377; Т. 4 (1535-1547). – S. 274.

Література: Александрович В. Инвентар Степанського Михайлівського монастиря 1627 року // Археографічний щорічник. – Київ, 2006. – С. 439-449; Мицько І. З. Острозька слов'яно-греко-латинська академія (1576-1636). – Київ, 1990. – С. 92, 98, 110-111; Сендульський А. Местечко Степань // Волинские епархиальные ведомости (часть неофициальная). – 1882. – № 35. – С. 1126-1142; Теодорович Н. И. Историко-статистическое описание церквей и приходов Волинской епархии: В 5-ти томах. – Почаев, 1889. – Т. 2: Ровенский, Острожский, Дубенский уезды.

Сергій Горін

Струменський Михайло (* ? – † ?)

Краєзнавець і музейний працівник в Острозі в другій половині 1910-х років. Походив із священницької родини Острозького повіту. Закінчив Волинську духовну семінарію (1910) і Московську духовну академію (між 1914-1916). Ще під час навчання в академії налагодив співпрацю з *Братством імені князів Острозьких* в Острозі та його давньосховищем (із 1916 р. – історичним музеєм), інвентаризував, описував і опрацьовував острозькі музейні колекції.

У часописі Московської духовної академії “Богословский вестник” і окремим відбитком надрукував статтю “Из Острожской старины” (1916) з коротким історичним нарисом про Острог доби князів *Острозьких* та їх академії, інформацією про давньосховище і бібліотеку *Братства імені князів Острозьких*, атрибуцією і науковим описом понад 30 рукописних книг XVI – XVIII ст. із музейної колекції Острога (перший друкований каталог острозького музею). Автор статті про реставрацію замку та відкриття історичного музею в Острозі, плани його подальшої праці (надрукована 1917 р.).